

Boodschap van paus Franciscus voor Wereldmissiedag 2015

Geliefde broeders en zusters,

De Wereldmissiezondag van 2015 vindt plaats binnen de context van het Jaar van het Religieuze Leven en ontvangt daaruit een extra impuls voor gebed en reflectie. Want als elke gedoopte persoon geroepen is om getuige te zijn van de Heer Jezus door het als gave ontvangen geloof te verkondigen, dan geldt dit in het bijzonder voor iedere religieuze man en vrouw. Er bestaat een nauwe verbinding tussen het gewijde leven en missie.

Het verlangen Jezus na te volgen, dat leidde tot het ontstaan van het gewijde leven in de Kerk, beantwoordt aan zijn oproep om het kruis op te nemen en Hem te volgen, zijn toewijding tot de Vader en zijn dienst en liefde na te doen, om ons leven te verliezen opdat we het winnen. Omdat Christus' hele bestaan een missionair karakter had, moeten daarom ook al degenen die Hem op bijzondere wijze volgen deze missionaire kwaliteit bezitten.

De missionaire dimensie, die behoort tot de wezenlijke natuur van de Kerk, is ook intrinsiek aan alle vormen van het religieuze leven, en kan niet worden genegeerd zonder afbreuk te doen aan het charisma. Missionaris zijn betekent niet proselitisme of louter strategie; missie is deel van de 'grammatica' van het geloof, essentieel voor degenen die luisteren naar de stem van de Geest, die fluistert "Kom" en "Ga op weg". Degene die Christus navolgt moet missionaris worden, want hij weet dat Jezus "met hem meegaat, tot hem spreekt, met hem ademt, met hem werkt. Hij ervaart de aanwezigheid van de levende Jezus met hem midden in zijn missionaire handelen."(Evangelii Gaudium, 266).

Missie is passie voor Jezus en tegelijkertijd passie voor de mensen. Wanneer we in gebed bij de gekruisigde Jezus verwijlen, dan erkennen we de diepte van zijn liefde, die ons waardigheid geeft en ons draagt. Op datzelfde moment realiseren we ons, dat de liefde, stromend uit Jezus' doorboorde hart heel het Volk van God en heel de mensheid omvat. Zo ontdekken wij opnieuw dat Hij ons tot werktuig wil maken om zijn geliefde volk steeds meer nabij te komen (EG, 268) en al degenen die Hem met een oprecht hart zoeken. Jezus' opdracht "Ga" omvat alle scenario's en altijd aanwezige nieuwe uitdagingen van de evangelisatiemissie van de Kerk. Iedereen in de Kerk is geroepen om het Evangelie te verkondigen met zijn eigen levensgetuigenis; op een bijzondere manier wordt van gewijde mannen en vrouwen verlangd dat zij luisteren naar de stem van de Geest die hen oproept om naar de periferieën te gaan, naar degenen die het Evangelie nog niet hebben gehoord.

De vijftigste verjaardag van Ad Gentes, het decreet van het Tweede Vaticaans Concilie is een uitnodiging aan ieder van ons dit document opnieuw te lezen en over de inhoud te reflecteren. Het decreet deed een oproep voor een krachtige missionaire impuls in de instituten van het gewijde leven. Voor contemplatieve gemeenschappen komt de heilige Theresia van het Kind Jezus, beschermheilige van de missies, in een nieuw licht te staan; zij spreekt met hernieuwde zeggingskracht en inspireert reflectie op de diepe verbondenheid tussen contemplatief leven en missie. Veel actieve religieuze gemeenschappen beantwoordden de missionaire impuls die opkwam vanuit het Concilie met een buitengewone openheid voor de missie ad gentes, vaak vergezeld van een openheid naar broeders en zusters van de landen en culturen die zij ontmoetten in de evangelisatie, zodat we vandaag kunnen spreken van een breed verspreide interculturele dimensie in het gewijde leven. Derhalve bestaat er een urgente noodzaak om opnieuw vast te stellen dat het centrale ideaal van missie Jezus Christus is, en dat dit ideaal de totale overgave van zichzelf voor de verkondiging van het Evangelie eist. Op dit punt kan er geen sprake zijn van een compromis: degenen die met Gods genade de missie aanvaardden, zijn geroepen de missie te leven. Voor hen wordt de verkondiging van Christus in de vele periferieën van de wereld hun manier van navolging, een manier die de vele moeilijkheden en offers die zij brengen vergoedt. Elke tendens om af

te wijken van deze roeping, zelfs indien gemotiveerd door nobele redenen als gevolg van de vele pastorale, kerkelijke of humanitaire noden, is niet consistent met de roep van de Heer om persoonlijk ten dienste te staan van het Evangelie. In missionaire instituten moeten de opleiders duidelijk en openhartig dit perspectief van leven en handelen aangeven, en authentieke missionaire roepingen onderkennen. Ik richt mij in het bijzonder tot jonge mensen die in staat zijn tot moedige getuigenis en genereuze daden, zelfs al gaan deze in tegen de heersende cultuur: laat je niet beroven van je ideaal van de echte missie, van het navolgen van Jezus door de totale overgave van jezelf. Vraag jezelf in het diepste van je geweten waarom je het religieuze missionaire leven kiest en besef je bereidheid om dit te accepteren voor wat het is: een gave van liefde voor de dienst van de verkondiging van het Evangelie. Bedenk bovendien dat de verkondiging van het Evangelie, zelfs voordat het noodzakelijk is voor degenen die het nog niet gehoord hebben, een noodzaak is voor degenen die de Meester liefhebben.

Tegenwoordig ziet de missie van de Kerk zich geconfronteerd met de uitdaging om de behoefte van alle volkeren om uit te gaan van hun eigen wortels, te respecteren en de waarden van hun respectievelijke culturen te behouden. Dit betekent dat we andere tradities en filosofische systemen kennen en respecteren en dat we ons realiseren dat alle volkeren en culturen het recht hebben, met behulp van hun eigen tradities binnen te gaan in het mysterie van Gods wijsheid en het Evangelie van Jezus te aanvaarden, Jezus die licht is en transformerende kracht voor alle culturen. Binnen deze complexe dynamiek moeten wij onszelf de vraag stellen: "Wie zijn de eersten aan wie het Evangelie verkondigd moet worden?" Het antwoord, heel vaak te vinden in het Evangelie zelf, is duidelijk: het zijn de armen, de kleinen en de zieken, degenen op wie vaak neergekeken wordt of die vergeten worden, degenen die het ons niet kunnen vergoeden (Lc. 14,13-14). Evangelisatie bij voorkeur gericht tot de minsten onder ons is een teken van het Koninkrijk dat Jezus kwam brengen: "Er bestaat een onlosmakelijke band tussen ons geloof en de armen. Laten we ze nooit alleen laten." (EG, 48). Dit moet boven alles duidelijk zijn voor degenen die gekozen hebben voor het gewijde missionaire leven: door de gelofte van armoede kiezen zij ervoor Christus na te volgen in zijn voorkeur voor de armen, niet ideologisch maar op dezelfde manier als Hij zich identificeerde met de armen: door te leven zoals zij te midden van de onzekerheden van het alledaagse leven en afstand te doen van alle rechten op macht, en op deze manier broeders en zusters van de armen te worden, hun het getuigenis te brengen van de vreugde van het Evangelie en een teken van Gods liefde.

Opdat zij het christelijk getuigenis en het teken van de liefde van de Vader te midden van de armen en de kansarmen kunnen leven, zijn religieuzen geroepen om de presentie van de lekenengelovigen in de dienst van de missie van de Kerk te bevorderen. Zoals het Tweede Vaticaans Concilie reeds vaststelde: "De leken werken mee aan de evangeliseringsarbeid van de Kerk en delen als getuigen en tevens als levende instrumenten in haar heil brengende zending" (Ad Gentes, 41). Religieuze missionarissen moeten degenen die met hen samen willen werken hartelijke verwelkomen, ook al is het slechts voor een beperkte tijd, voor een werkervaring in het veld. Zij zijn broeders en zusters die willen delen in de missionaire roeping inherent aan het Doopsel. De huizen en structuren van de missies zijn natuurlijke plaatsen om hen te verwelkomen en te voorzien van menselijke, spirituele en apostolische ondersteuning.

De missionaire instituten en werken van de Kerk staan helemaal ten dienste van degenen die het Evangelie van Jezus niet kennen. Om dit doel te bereiken moeten zij kunnen rekenen op het charisma en de missionaire betrokkenheid van hun gewijde leden. Maar gewijde mannen en vrouwen hebben ook een structuur nodig die hen ten dienste staat. Dit is uitdrukking van de zorg van de bisschop van Rome om koinonia te garanderen, want samenwerking en synergie zijn een integraal deel van het missionaire getuigenis. Jezus maakt de eenheid van zijn leerlingen een voorwaarde opdat de wereld zal geloven (Joh. 17,21). Deze convergentie is niet hetzelfde als legalisme of institutionalisme, laat staan dat

de creativiteit van de Geest verstikt wordt, die inspireert tot diversiteit. Het gaat om het vruchtbaarder maken van de boodschap van het Evangelie en het bevorderen van die eenheid van doel die ook de vrucht van de Geest is.

De Missiewerken van de opvolger van Petrus hebben een universele apostolische horizon. Daarom hebben zij ook de vele charisma's van het gewijde leven nodig om zich te richten op de onmetelijke reikwijdtes van evangelisatie en om in staat te zijn voldoende presentie te garanderen in welke landen dan ook waarnaar zij gezonden zijn.

Geliefde broeders en zusters, een echte missionaris heeft passie voor het Evangelie. Sint Paulus zei: "Wee mij, als ik het evangelie niet verkondig!" (1 Kor. 9,16). Het Evangelie is de bron van vreugde, bevrijding en heil voor alle mannen en vrouwen. De Kerk is zich bewust van deze gave en daarom verkondigt ze onophoudelijk aan iedereen "Het bestond vanaf het begin – we hebben het gehoord en met eigen ogen gezien" (1 Joh. 1,1). De missie van de dienaren van het Woord – bisschoppen, priesters, religieuzen en leken – is om het iedereen, zonder uitzondering, mogelijk te maken een persoonlijke relatie aan te gaan met Christus. In de grote schakering van de missionaire activiteiten van de Kerk, zijn alle gelovigen geroepen, het door het Doopsel gegeven engagement ten volle te leven, in overeenstemming met ieders persoonlijke situatie. Een genereus antwoord op deze universele roeping kan gegeven worden door gewijde mannen en vrouwen door een intens leven van gebed en eenheid met de Heer en zijn verlossende offer.

Aan Maria, Moeder van de Kerk en voorbeeld van missionair leven, vertrouw ik alle mannen en vrouwen toe die in elke manier van leven, werken om het Evangelie te verkondigen, ad gentes en in hun eigen land. Aan alle missionarissen van het Evangelie verleen ik graag mijn Apostolische Zegen.

Vaticaan, 24 mei 2015, het Hoogfeest van Pinksteren.

Franciscus

Vertaald vanuit de Engelse en Duitse tekst door Missio/M.Baijens.